

Posudek oponenta disertační práce Mgr. et Mgr. Magdalény Opletalové

„Sociální pracovníci při ukončování bytové nouze“

předkládané v roce 2024 na Katedře sociální práce

I. Stručná charakteristika práce

Předložená disertační práce se věnuje velmi potřebnému tématu, kterému není ve výzkumné činnosti v posledních letech věnována dostatečná pozornost. Z mého pohledu je v tomto procesu dlouhodobě podceňován význam sociální práce, což vede k tomu, že sociální pracovníci ke své roli v tomto procesu přistupují z různých pohledů a postupují podle různých strategií. Z tohoto pohledu je proto potřeba ocenit autorkou zvolené téma práce, neboť se snaží nastínit možné cesty vedoucí k ukončování bytové nouze osob v obtížné sociální situaci.

II. Stručné celkové zhodnocení práce

Za téma své práce si autorka zvolila velmi aktuální problematiku. Jak sama autorka ve své práci velmi správně uvádí, bytová nouze je komplexní problematikou a pro její ukončování/ukončení je nezbytná spolupráce řady subjektů na různých pozicích. A právě v této oblasti je potřeba spatřovat klíčový problém. Např. na centrální úrovni je dlouhodobě snaha řešit bytovou nouzi pomocí legislativních zákonů (např. zákon o sociálním/dostupném bydlení), naprostá většina místních samospráv ale bojuje proti jejich přijetí, neboť to chápe jako nepřijatelný zásah do vlastních kompetencí, protože podle zákona o obcích patří problematika bydlení do samosprávných kompetencí obcí a měst, které jí zajišťují v souladu s místními předpoklady a s místními zvyklostmi (viz § 35 odst. 2 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů). Z tohoto pohledu je vidět, že reforma veřejné správy nepřispěla z hlediska rozdělení kompetencí mezi jednotlivé orgány státní správy a samosprávy k efektivnímu řešení tohoto (a nejen tohoto...) problému. To ostatně se promítlo i ve vyjádřeních řady respondentů zapojených do kvalitativních výzkumných šetření.

Pro naplnění vhodně definovaného cíle práce autorka na základě závěrů teoretické části práce zvolila vhodné výzkumné metody, výzkumné strategie a metodologické postupy. Při realizaci jednotlivých výzkumných šetření respektovala základní etická pravidla výzkumu tak, aby nebyla poškozena práva osob, která na výzkumu participovala. Data, získaná v rámci jednotlivých výzkumných šetření, autorka vhodným způsobem zpracovala a interpretovala a to i za pomoci statistických výpočtů a vlastních grafických znázornění. Sama si je přitom vědoma toho, že závěry výzkumu nelze přeceňovat, neboť

vzorek respondentů nemusí být dostatečně reprezentativní tak, aby vypovídal o celé zkoumané populaci.

III. Podrobné zhodnocení práce a jejích jednotlivých aspektů

1. Struktura argumentace.

Předložená práce je psána po stylistické stránce na velmi dobré úrovni, autorka svoje jednotlivá tvrzení formuluje jasně a srozumitelně.

2. Formální úroveň práce

Po formální stránce k předložené práci nemám zásadní připomínky. Po stylistické stránce je psána na velmi dobré úrovni, dílčím nedostatkem je pouze několik překlepů.

Práce má logickou strukturu, jednotlivé kapitoly uceleně pojednávají o dané problematice. Práce je vizuálně přehledná a podle moho názoru je dobře graficky zformátovaná. Detailnější propočty realizované v praktické části práce jsou přehledně zpracovány v přílohové části práce.

3. Práce s prameny či s materiálem

Při zpracování práce autorka prostudovala rozsáhlé množství jak české, tak i zahraniční odborné literatury, právních předpisů a programových dokumentů, které souvisí s tématem disertační práce. Odkazy na pramennou literaturu jsou v souladu s platnými normami.

4. Vlastní přínos

Největší přínos předložené disertační práci práce spatřuji v komplexnosti, s jakou k danému problému přistoupila. Na základě podrobně zpracovaných a vyhodnocených teoretických poznatků zvolila v praktické části práce vhodné výzkumné metody, výzkumné strategie a metodologické postupy, získaná data vhodným způsobem zpracovala a interpretovala. Souhrnně následně všechny informace v závěrečné části práce (v diskusi) sumarizuje, přičemž tyto poznatky strukturuje do pěti klíčových problémových okruhů, které vytvářejí logický celek činností sociálních pracovníků při ukončování bytové nouze vč. úskalí, která tito pracovníci ve své činnosti musí překonávat. Doporučení, které ve své práci autorka doporučuje realizovat pro rozvoj vzdělávání sociálních pracovníků, jsou jasně formována. Jako ekonom oceňuji, že autorka upozorňuje i na ekonomické otázky týkající se samotného výkonu sociální práce a potřebného interdisciplinárního přístupu při řešení otázek bytové nouze a jejího ukončování.

IV. Dotazy k obhajobě

Doporučuji, aby v rámci obhajoby své disertační práce se autorka zaměřila na tyto otázky:

- Jaké otázky nebo problémové okruhy doporučujete na základě výsledků své disertační práce promítnout přímo do zákona o sociálních službách?
- Co Vás při realizaci praktické části práce nejvíce překvapilo a jak to ovlivňuje Vaši dnešní činnost v této oblasti?

V. Závěr

Předložená disertační práce splňuje požadavky kladené na disertační práci, a proto ji doporučuji k obhajobě, předběžně ji klasifikuji jako prospěla.

6. září 2024

doc. Ing. Ladislav Průša, CSc.